

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-44>

УДК 657.1

ОБЛІК ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У НЕБЮДЖЕТНИХ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

ACCOUNTING OF DEFERRED REVENUE IN NON-BUDGET NON-PROFIT ORGANIZATIONS

Височан Ольга Олегівнакандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4160-1323>**Vysochan Olha**

Lviv Polytechnic National University

У статті проведено дослідження теоретичних та практичних аспектів ведення обліку доходів майбутніх періодів у небюджетних неприбуткових організаціях України. Здійснено порівняння складу та облікового відображення таких доходів у комерційних підприємствах та небюджетних неприбуткових організаціях. Визначено вплив особливостей господарської діяльності небюджетних неприбуткових організацій на підходи до побудови системи ведення обліку в цілому та доходів майбутніх періодів зокрема. Наведено методіку обліку цільового фінансування, використаного на придбання необоротних активів та запасів, у складі доходів майбутніх періодів. Розглянуто відображення господарських операцій з використання цільового фінансування у звітності небюджетних неприбуткових організацій в частині задоволення потреб користувачів в достовірній, релевантній і своєчасній інформації для прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: бухгалтерський облік, небюджетні неприбуткові організації, некомерційний сектор економіки, доходи майбутніх періодів, основні засоби.

In recent years, the non-commercial sector of the economy has been actively developing in Ukraine, which is a set of non-budget non-profit organizations whose purpose of creation and operation is not to make a profit, but to have a social effect. The effectiveness of the management of a non-budget non-profit organization depends on the correct construction of the accounting system, which takes into account the peculiarities of the activities of such organizations. Inconsistency in the accounting methodology of various non-budget non-profit organizations leads to an incorrect assessment of their performance and future potential. The sphere of operation of non-budget non-profit organizations determines the occurrence of specific incomes, for example, targeted funding, deferred revenue, etc. Since the financial result for non-budget non-profit organizations is not the determining goal of their operation, the interpretation of the deferred revenue is not based on their influence on the indicators of profit or loss of another period, but on compliance with the principle of matching income and expenses. The nomenclature of deferred revenue of non-profit organizations will differ to some extent, and also depend on the specific type of non-budget non-profit organizations. Target financing received as non-current assets or used for the purchase of non-current assets can be reflected in the accounting in two ways: either with a reflection on the accounts of the target financing and write-off of such expenses at the time of accrual of depreciation, or on the account of deferred revenue immediately after the introduction of such an object into exploitation. Another important aspect of the accounting display of deferred revenue is the heterogeneity of their composition. The analysis of the composition of deferred revenue allows us to distinguish two groups: deferred revenue that will be distributed within 12 months from the balance sheet date (current) and deferred revenue that will be distributed later than 12 months from the balance sheet date (long-term). Recognition and reflection in accounting of deferred revenue allows to withdraw spent funds from the amounts of received targeted funding and enables external and internal users to fully assess the organization's financial condition and directions of funding use.

Keywords: accounting, non-budget non-profit organizations, non-commercial sector of the economy, deferred revenue, fixed assets.

Постановка проблеми. Останніми роками в Україні активно розвивається некомерційний сектор економіки, що представляє собою

сукупність небюджетних неприбуткових організацій (далі – ННО), метою створення і функціонування яких є не отримання прибутку,

а соціальний ефект. Діяльність небюджетних неприбуткових організацій часто спрямована на вирішення питань чи потреб, що їх не забезпечує чи не може забезпечити держава, зокрема, в сферах навчання, спорту, екології тощо.

Хоча саме необхідність вирішення соціальних проблем спричинила виникнення та поширення ННО, варто зазначити, що діяльність таких організацій разом з позитивним соціальним ефектом, дає і економічний ефект, часто, в масштабах цілої країни.

Так як ННО є суб'єктами господарської діяльності, то підпадають під вимогу обов'язковості ведення обліку, що, в свою чергу, зумовлює виникнення специфічних об'єктів обліку, притаманним лише таким організаціям. Водночас, виникає підґрунтя для пошуку нових підходів до трактування, визнання, оцінки вже визначених об'єктів обліку та господарських процесів. Особливості діяльності ННО вимагають переосмислення побудови системи бухгалтерського обліку неприбуткових організацій, на відміну від її класичної моделі для комерційних підприємств. Окремі об'єкти обліку в умовах некомерційного функціонування набувають нових рис, що потребує реакції облікової системи, з метою відображення їх як частини потоків облікової інформації та передачі такої інформації користувачам.

Саме тому, ефективність управління небюджетною неприбутковою організацією залежить від правильної побудови системи бухгалтерського обліку, що враховує особливості діяльності таких організацій [1].

Толмачова А. М. [2] вважає, що для потреб облікового відображення важливою є різниця між комерційними та неприбутковими небюджетними організаціями, так як сукупність господарських процесів, що виникають в процесі діяльності, може кардинально відрізнятися, зазвичай, в сторону спрощення таких процесів. А це потребує спрощення системи обліку і використання специфічних рахунків і субрахунків саме для операцій, що їх здійснюють ННО.

Для забезпечення ефективності діяльності небюджетних неприбуткових організацій, як і звичайних комерційних підприємств, важливим є обліково-аналітичне забезпечення їх функціонування. Неправильне трактування отриманих даних, підходи до відображення в обліку тих чи інших об'єктів, впливають на інформацію, що відображається, наприклад, у фінансовій звітності, та може по-різному

зчитуватися користувачами. Неузгодженість методології ведення обліку у різних ННО призводить до неправильної оцінки їх результативності та майбутнього потенціалу. Водночас, невеликі за розміром небюджетні неприбуткові організації, яких серед ННО є переважна більшість, не можуть дозволити собі розробку власної спеціалізованої системи обліку (робочого плану рахунків, первинних документів тощо), так як це передбачає наявність значних трудових ресурсів на забезпечення виконання таких завдань.

Сфера функціонування ННО зумовлює виникнення специфічних активів, доходів, витрат, тощо, які у комерційних підприємств з'являються нечасто, наприклад, цільове фінансування, доходи майбутніх періодів тощо.

В ННО підходи до обліку доходів майбутніх періодів певною мірою відрізняються порівняно з практикою комерційних підприємств. У складі доходів майбутніх періодів неприбуткових організацій відображають частину цільового фінансування, що втілена у оборотні активи, придбані за рахунок отриманого фінансування або є таким фінансуванням у вигляді активів. Залежно від обраної методики обліку доходів майбутніх періодів, інформація про суми цільового фінансування у фінансовій звітності може відображатись по-різному, що зумовлює різне трактування обсягів фінансування, що знаходиться в розпорядженні організації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливо дотримуватися єдиної методології при визнанні доходів майбутніх періодів у небюджетних неприбуткових організаціях. Існують різні підходи до побудови системи ведення обліку у ННО, окремі автори вважають, що принципи однакові для усі учасників процесу, інші, що важливим є особливості господарської діяльності і вид небюджетної неприбуткової організації.

Так як фінансовий результат для небюджетних неприбуткових організацій не є визначальною метою їх функціонування, то трактування доходів майбутніх періодів здійснюється не з їх впливу на показники прибутку чи збитку певного періоду, а на дотримання принципу нарахування та відповідності доходів і витрат.

Отже, доходи майбутніх періодів – це доходи у вигляді грошових коштів чи активів, що були отримані у звітному періоді, проте стосуються майбутніх періодів, так як витрати пов'язані з такими доходами будуть понесені

у майбутніх звітних періодах. Тобто визначальним є отримання вигід у цьому звітному періоді, а понесення витрат у майбутньому.

Слободян Н. Я. [3] зазначає, що серед головних критеріїв визнання доходів майбутніх періодів є попереднє отримання грошових коштів з подальшим виконанням зобов'язань, що виникли, у зв'язку з таким надходженням у майбутніх звітних періодах. Також важливим аспектом є неможливість зміни періодів та обсягів послуг, що надаватимуться. Таким чином, доходи визнаються у фінансовій звітності у періоді отримання грошових коштів, зменшені на суму, віднесену до складу доходів періоду. Куцик П. О. [4] погоджується, що склад доходів майбутніх періодів залежить від виду діяльності організації, а відповідно до них, і доцільності саме такого поділу. У зв'язку з відсутністю чіткої номенклатури, які ж з доходів можуть відноситися до складу доходів майбутніх періодів, кожна ННО на основі вище наведених критеріїв формує перелік самостійно.

Незважаючи на певну кількість досліджень з питань обліково-аналітичного забезпечення ведення обліку у небюджетних неприбуткових організаціях, дуже часто принципами бухгалтерського обліку нехтують, надаючи перевагу особливостям функціонування небюджетних неприбуткових організаціях, насамперед, через те, що такі організації не є платниками податку на прибуток та фінансовий результат ніяким чином не є основним показником їх діяльності. Проте отримання достовірної облікової інформації для адміністративного персоналу є і надалі важливим аспектом управління діяльністю небюджетних неприбуткових організацій з метою виконання ними своїх функцій. Саме тому інформація отримана з облікової системи має повною мірою використовуватися на кожному з рівнів управління ННО, та бути достовірною, релевантною і своєчасною.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Ціллю статті є дослідження теоретичних та практичних аспектів ведення обліку доходів майбутніх періодів у небюджетних неприбуткових організаціях України. Відповідно до поставленої цілі визначено наступні задачі дослідження:

- порівняти склад та облікове відображення доходів майбутніх періодів у комерційних підприємствах та ННО;
- дослідити вплив особливостей господарської діяльності небюджетних неприбуткових організацій на ведення обліку доходів майбутніх періодів;

– визначити особливості обліку у складі доходів майбутніх періодів сум цільового фінансування, використаного на придбання необоротних активів та запасів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення методики обліку у небюджетних неприбуткових організаціях загалом стосуються питань загальної побудови системи бухгалтерського обліку залежно від виду ННО, формування загальних положень облікової політики та побудови системи обліку, аналізу та контролю цільового фінансування, що вважається одним з основних об'єктів обліку у організацій такого типу. Зазвичай автори зазначають, що ведення обліку не відрізняється від обліку у комерційних підприємствах. Зокрема, Н. О. Гура вважає, що облік зобов'язань, частиною якого є доходи майбутніх періодів, у неприбуткових організаціях не відрізняється від комерційних підприємств [5, с. 6].

Загалом, до складу доходів майбутніх періодів вартості комерційних підприємств відносять авансові орендні платежі, передплата на газети, журнали, інші періодичні видання, абонентна плата за зв'язок, авансова оплата за освітні послуги, придбання квитків транспортними підприємствами та театральними видовищними підприємствами [6].

Зрозуміло, що номенклатура доходів майбутніх періодів неприбуткових організацій буде певною мірою відрізнятися, а ще залежати від конкретного виду ННО.

Для небюджетних організацій найчастіше виникнення доходів майбутніх періодів пов'язане з використанням цільового фінансування на придбання активів, часто не лише необоротних активів, а і придбання запасів, що ще не використані в господарській діяльності ННО.

Куцик П. О., Ясінська Л. Т., Куценко Н. В. [7] вказують, що доходи майбутніх періодів є специфічними об'єктами обліку, адже таким чином зменшують загальну суму отриманих доходів звітного періоду та можливої маніпуляції фінансовим результатом.

Малахова А. В., Поклонська М. Д. [8] виділяють такі задачі організації обліку доходів майбутніх періодів як: встановлення моменту виникнення таких доходів; достовірна оцінка отриманих доходів та їх вплив на фінансові результати звітного періоду; правильність поділу доходів на поточні та довгострокові; забезпечення документального відображення отриманих доходів; визначення способів подальшого розподілу та порядку включення до доходів звітного періоду.

Іншим важливим аспектом облікового відображення доходів майбутніх періодів є неоднорідність їх складу. Аналіз складу доходів майбутніх періодів дозволяє виділити дві групи: доходи майбутніх періодів, що будуть розподілені протягом 12 місяців з дати балансу (поточні) та доходи майбутніх періодів, що будуть розподілені пізніше ніж 12 місяців з дати балансу (довгострокові) [8].

Згідно з існуючою практикою обліку у комерційних підприємствах доходи майбутніх періодів відображаються в балансі в складі однієї статті, тобто за часом списання не проводиться. Такий розподіл доходів майбутніх періодів важливий хоча б тому, що такі доходи можуть відрізнитися за своїм економічним змістом [3].

Для раціонального та достовірного відображення доходів майбутніх періодів в обліку та звітності окремі науковці пропонують поточні доходи майбутніх періодів відображати на синтетичному рахунку 69 "Доходи майбутніх періодів" з виділенням необхідних субрахунків, а довгострокові – на рахунку 551 "Довгострокові доходи майбутніх періодів" [7; 3].

На даний час практика обліку доходів майбутніх періодів у ННО зазвичай не передба-

чає їх розподілу на поточні та довгострокові, та усі доходи відображаються у складі поточних. Аналізуючи ситуацію з відображенням доходів майбутніх періодів, що є фактично використаним фінансуванням на придбання/отримання необоротних активів, доречним було відобразити, ту частину доходів, що не співвідноситься з витратами протягом 12 місяців з дати балансу у складі довгострокових доходів майбутніх періодів.

Враховуючи вище наведене, зазначимо, що відображення в обліку цільового фінансування отриманого як необоротні активи або використаного на придбання необоротних активів може здійснюватися двома способами: або з відображенням на рахунках цільового фінансування та списання таких витрат в момент нарахування амортизації, або на рахунку доходів майбутніх періодів одразу після введення такого об'єкта в експлуатацію.

Для наступного аналізу здійснимо порівняння облікового відображення цільового фінансування у складі доходів майбутніх періодів та безпосередньо на рахунку такого фінансування (табл. 1).

Таблиця 1

**Бухгалтерський облік придбання основних засобів
за рахунок коштів цільового фінансування у ННО**

Господарська операція	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
<i>без визнання доходів майбутніх періодів</i>		
Отримано цільову допомогу на придбання основних засобів для власного користування ННО	311	481
Придбано основні засоби у постачальника	152	631
Введено об'єкт основних засобів у експлуатацію	109	152
Нараховано амортизацію основних засобів (місячна)	92	131
Визнано дохід в сумі нарахованої амортизації основних засобів	481	745
<i>з визнанням доходів майбутніх періодів</i>		
Отримано цільову допомогу на придбання основних засобів для власного користування ННО	311	481
Придбано основні засоби у постачальника	152	631
Введено об'єкт основних засобів у експлуатацію	109	152
Відображено довгострокові доходи майбутніх періодів в сумі використаного цільового фінансування на придбання основних засобів	481	55
Переведено частину доходів майбутніх періодів, що будуть визнані протягом 12 місяців з дати балансу, до складу поточних	55	69
Нараховано амортизацію основних засобів (місячна)	92	131
Визнано дохід в сумі нарахованої амортизації основних засобів	69	745

Джерело: узагальнено автором на основі практики ведення бухгалтерського обліку у ННО України

Оскільки, згідно НПСБО 15 “Дохід” цільове фінансування не можна визнати доходом, поки воно не буде отримане або не виконані умови, що пов’язані з таким фінансуванням, то визнання доходів майбутніх періодів відбувається в момент введення об’єкта основного засобу в експлуатацію.

Водночас, згідно НПСБО 15 визнати дохід від цільового фінансування для потреб капітального характеру можна протягом терміну їх корисного використання в розмірі понесених витрат у вигляді нарахованої амортизації.

Таким чином, визнавати дохід від отриманого цільового фінансування можна лише у момент нарахування амортизації необоротного активу. У першому випадку з табл. 1, частина вартості недоамортизованого об’єкта основних засобів відображається у складі цільового фінансування і фактично завищує його суму. Оскільки, фінансування уже використане на придбання основних засобів, і в грошовому еквіваленті його фактично не існує як об’єкта для можливого подальшого використання в діяльності неприбуткової організації.

У випадку використання рахунку доходів майбутніх періодів, суми використані на придбання основних засобів або цільове фінансування, отримане у вигляді основних засобів, з рахунку цільового фінансування списується

до складу доходів майбутніх періодів. Така операція не порушує принцип бухгалтерського обліку щодо відповідності та нарахування доходів і витрат, так як дохід визнається у момент нарахування сум амортизації у складі витрат небюджетної неприбуткової організації, а з іншої сторони, у складі цільового фінансування вже не відображаються ті суми, що використані на придбання необоротних активів.

Вважаємо, що аналогічно необхідно відображати операції з придбання запасів за рахунок коштів цільового фінансування (табл. 2). У цьому випадку, на рахунок доходів майбутніх періодів відобразатимуться суми цільового фінансування, що вже витрачене на придбання запасів, але конкретні запаси ще не використані для здійснення основної діяльності чи забезпечення власних потреб неприбуткової організації.

Таким чином, при використанні лише рахунку 48 “Цільове фінансування і цільові надходженням” без визнання доходів майбутніх періодів у Балансі (Звіті про фінансовий стан) у рядку 1525 “Цільове фінансування” будуть відобразатися: грошові кошти, отримані як цільове фінансування, недоамортизована частина необоротних активів та вартість придбаних запасів, що ще не використані у господарській діяльності. Тобто, інформація

Таблиця 2

**Бухгалтерський облік придбання оборотних активів (запасів)
за рахунок коштів цільового фінансування у ННО**

Господарська операція	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
<i>без визнання доходів майбутніх періодів</i>		
Отримано цільову допомогу на придбання запасів	311	481
Придбано запаси у постачальника	209	631
Використано частину придбаних запасів на потреби організації	949	209
Визнано доходи в розмірі понесених витрат в розмірі витрачених запасів	481	719
<i>з визнанням доходів майбутніх періодів</i>		
Отримано цільову допомогу на придбання запасів	311	481
Придбано запаси у постачальника	209	631
Відображено доходи майбутніх періодів в сумі використаного цільового фінансування на придбання запасів	481	69
Використано частину придбаних запасів на потреби організації	949	209
Визнано доходи в розмірі понесених витрат в розмірі витрачених запасів	69	719

Джерело: узагальнено автором на основі практики ведення бухгалтерського обліку у ННО України

відображена в звітності демонструє завищені суми цільового фінансування, і користувачі можуть хибно сприймати суми на рахунок 48 як цільове фінансування, що можна використовувати в майбутньому. У випадку відображення використаної частини цільового фінансування на придбання активів у складі доходів майбутніх періодів з розподілом на поточні та довгострокові, у рядку 1525 “Цільове фінансування” відобразатимуться лише грошові кошти, отримані як цільове фінансування, та не використані станом на дату балансу. Водночас, придбані необоротні активи відобразатимуться у складі довгострокових зобов'язань – рядок 1515 “Інші довгострокові зобов'язання”, а частина вартості необоротних активів, що припадає до складу витрат поточного періоду, та сума запасів, які поки не використані, обліковуватимуться як поточні доходи майбутніх періодів (рядок 1665 “Доходи майбутніх періодів” Балансу (Звіту про фінансовий стан).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Небюджетні неприбуткові організації функціонують у постійно динамічному

та змінному середовищі, що ставить перед бухгалтером цілу низку проблемних питань і викликів. Зокрема, законодавчо-нормативні акти, що регламентують ведення обліку комерційних підприємств, не завжди можна застосувати для ННО, а окремих специфічних нормативних чи інструктивних документів щодо обліку у таких організаціях зазвичай немає. Аналогічна ситуація з методичними прийомами та інструментами облікового відображення операцій на кожній з функціональних ділянок. Визнання доходів майбутніх періодів дозволяє вилучити витрачені кошти на придбання необоротних активів чи запасів з отриманого цільового фінансування та дає змогу повною мірою зовнішнім та внутрішнім користувачам оцінити фінансовий стан неприбуткової організації та напрями використання фінансування. При цьому також важливо врахувати особливості діяльності окремих ННО, адже існує значна номенклатура їх видів, що різняться як підходами до залучення фінансування, так і напрямками здійснених витрат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Тростянська К. М., Крижановська О. А. Проблемні питання бухгалтерського обліку неприбуткових організацій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 2. С. 184–189.
2. Толмачова А. М. Основи формування облікової політики неприбуткових організацій. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. 2018. Випуск 1 (51). С. 463–467.
3. Слободян Н. Я. Актуальні питання організації обліку доходів майбутніх періодів. *Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку підприємств харчової промисловості* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 квітня 2016 р., м. Київ). С. 36–38.
4. Куцик П. О. Проблемні аспекти обліку, аналізу та контролю витрат і доходів майбутніх періодів. *Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інвестиційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки*. Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 листопада 2011, м. Кам'янець-Подільський). Ч. 2. С. 199–202.
5. Гура Н. Методологічні засади бухгалтерського обліку в неприбуткових бюджетних організаціях. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 9. С. 3–9.
6. Ковтуненко Ю. В., Боярська А. Д., Заплетнюк Д. К. Сучасний підхід до організації обліку доходів і витрат майбутніх періодів в аналізі фінансово-господарської діяльності підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 754–760.
7. Куцик П. О., Ясінська Л. Т., Куценко Н. В. Внутрішньогосподарський контроль витрат і доходів майбутніх періодів: організація, методика. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2011. Вип. 36. С. 219–224.
8. Малахова А. В., Поклонська М. Д. Організаційні аспекти обліку доходів майбутніх періодів. *Актуальні питання психології, економіки та управління* : збірка тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (17-19 травня 2017 року, Слов'янськ). С. 39–41.

REFERENCES:

1. Trostianska, K. M., Kryzhanovska, O. A. (2021). Problemni pytannia bukhgalterskoho obliku neprybutkovykh orhanizatsii [Problem issues of accounting of non-profit organizations]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, 2, 184–189 [in Ukrainian].

2. Tolmachova, A. M. (2018). Osnovy formuvannia oblikovoi polityky neprybutkovykh orhanizatsii [Basics of forming the accounting policy of non-profit organizations]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia Ekonomika – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Economy series*, 1(51), 463–467 [in Ukrainian].
3. Slobodian, N. Ia. (2016). Aktualni pytannia orhanizatsii obliku dokhodiv maibutnykh periodiv [Current issues of the organization of accounting of income for future periods.]. *Aktualni problemy ekonomichnoho ta sotsialnoho rozvytku pidpriemstv kharchovoi promyslovosti: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Materials of the International Scientific and Practical Conference (April 21-22, Kyiv)*, 36–38 [in Ukrainian].
4. Kutsyk, P. O. (2011). Problemni aspekty obliku, analizu ta kontroliu vytrat i dokhodiv maibutnykh periodiv [Problematic aspects of accounting, analysis and control of expenses and income of future periods]. *Teoretyko-metodolohichni i naukovo-praktychni zasady investytsiinoho, finansovoho ta oblikovoho zabezpechennia rozvytku ekonomiky: Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi Internet-konferentsii – Materials of the international scientific and practical Internet conference (November 15-16, Kamianets-Podilskyi)*, p. 2, 199–202 [in Ukrainian].
5. Hura, N. (2012). Metodolohichni zasady bukhhalterskoho obliku v neprybutkovykh nebiudzhethnykh orhanizatsiakh [Methodological Principles of Accounting in Non-profit Non-budget Organizations]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt – Accounting and Auditing*, 9, 3–9 [in Ukrainian].
6. Kovtunencko, Y. V., Boyarsky, A. D., Zapletniuk, D. K. (2017). Suchasnyi pidkhid do orhanizatsii obliku dokhodiv i vytrat maibutnykh periodiv v analizi finansovo-hospodarskoi diialnosti pidpriemstva [Modern approach to the organization of income accounting and expenditures of future periods in the analysis of the financial and economic activity of the enterprise]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and society*, 10, 754–760 [in Ukrainian].
7. Kutsyk, P. O., Yasinska, L. T., Kutsenko, N. V. (2011). Vnutrishnohospodarskyi kontrol vytrat i dokhodiv maibutnykh periodiv: orhanizatsiia, metodyka [Internal control deferred expenses and revenue: organization, method]. *Visnyk Lvivskoi komertsii noi akademii – Bulletin of the Lviv Commercial Academy*, 36, 219–224 [in Ukrainian].
8. Malakhova, A. V., Poklonska, M. D. (2017) Orhanizatsiini aspekty obliku dokhodiv maibutnykh periodiv [Organizational aspects of future income accounting]. *Aktualni pytannia psykholohii, ekonomiky ta upravlinnia: zbirka tez dopovidei Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii – collection of abstracts of reports of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (May 17–19, Slovyansk)*, 39–41 [in Ukrainian].